

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félre 6 kor
negyedévre 3 korona.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
diszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Sátoraljai hely, 1914. Augusztus 18.

betenkint kétszer
és szombaton este.
és kiadóhivatal:
Sátoraljai hely, Főter 9 szám.
Telefon: 42. szám.
Külföldi postaküldeményeket nem adunk vissza.
Minden garmond sor 40 fill.

Isten a király!

Nyolcvannegy esztendő ter-
vállain, mégis egyenesen
szilárdan áll az egymásra
ember-óceánok hajjai fölött,
háboru vérzivatarának ég-
sében I. Ferenc József ki-
felséges alakja. Mintha nem
világból való volna e legen-
gyasztán; mintha nem is élő
csodás költemény
amint ott áll a 84 éves
király nepei élén: ő a leg-
acélos energiában, az if-
munkában, a bölcsességben és
hőrségben egyaránt.
A kegyelmes Istennek leg-
csodái közül való az ő élete,
hasonló a világtörténe-
legnagyobbinak sem adatott
Es nem véletlen, hanem a
rendelése, hogy a világ leg-
nagyobb háboruja, mely minden
nyolcvan év századokra fogja
meghatározni a jövő fejlődést s
mely, — szentül hisszük, — a
század nagy ügyét diadalra viszi,
Szent-István koronájának ra-
góságát évszázadokra biztosítja:
nagy világtörténelmi esemény
a uralkodásába esik s az ő
erőltetése alatt hozza meg biro-
lma s nepei számára az új kort,
virágzás aranykorát.
Az ágyuk dörgését és a szá-
paripák robojtát tulzengi
a király 84. születésnapján, a
magyar nemzet fohásza, mely ál-
kér a legfelsőbb Hadurra,
gonosz ellenség hosszú és
esős életének alkonyán
szerezett arra, hogy az agság
nyugalma helyett fegyver-
nyuljon s titáni küzdelemben,
melyben ő maga veszi ki a leg-
nagyobb részt, biztosítsa birodal-
sorsát és életét. Minden alatt-
valójának áldó imája keresi fel
a Mindenhatót, hogy a mi jó
királyunkat tartsa meg jó
egészségben sokáig, hogy dicső-
sággal vezethesse népeit győze-
sre s azután még hosszú ideig
szavartalanul élvezhesse a titáni
baldog eredményeit s népei-
nek végtelen tisztelőt s forró
szeretét.
Eljén a király!

A nagy időkhez méltó rendki-
ünnepélyességgel és izzó lelke-
vel ülte meg ma Sátoraljai hely
közönsége augusztus 18-át, sze-
retett királyunk 84-ik születésnap-
ját. Lobogódszt öltött a város, mo-
zarak durrogtak a hegyen s ünne-
pélyes szent misét tartottak legfel-
sőbb hadurunk tisztelőre. A megyei,
városi állami hivatalok testületileg

vonultak a róm. kath. templomba az
ünnepélyes istentiszteletre, innen a
ref. templomba, majd a gör. kath.
templomba is elmentek s áhitattal
hallgatták végig az istentiszteleteket.
A st.-quo izr. templomban is nagy
ünnepélyességgel folyt le a hálaadó
istentisztelet, amelyen alkalmi szónok-
latokat és imákat mondtak a király-
ért, a hazáért és a hadseregért.

Bucsu az ujhelyi honvédektől.

A 10. honvédgyalogezred sá-
toraljai helyi zászlóalja ma dél-
után 2 órákor színtén elindul
hősi utjára, a harcok mezéjére.

Felséges Apostoli Királyunk pa-
rancsa tehát hadba szólított Titeket
is, hogy már korábban elindult baj-
társaitokkal együtt megvédelmezzétek
a trónt, az országot és dicsőséget sze-
reztétek a magyar fegyvereknek.

A magyar honvédnak sok dicső
emléke van, de sok gyászos is! Ami
gyászos és szomorú emlékezet, azt
mind az az északi kolosszus okozta,
aki ellen most háboruba szólított ben-
nünket a királyi szózat. Az az északi
mammuth, amely ha nem tette volna
otromba talpait 1848-ban hazánk föld-
ére, most nem volna a magyar fül-
nek oly szomorú hangzása ez a szó:
Világos.

Ama nép és ama dinasztia ellen
fogtok most küzdeni, amely ellensége
minden haladásnak, minden felvilá-
gosodásnak, minden szabadságnak. A
honnét mindenkor dermesztő, hideg
szél fujdogált az emberi szellem leg-
szébb virányaira: a zsarnokság fagyos
lehelete.

Ki volna alkalmasabb, ki volna
hivatottabb és jogosultabb gátat vetni
e hideg szélnek, megállítani azt ro-
hanásában, mint a magyar honvéd?
Akit arra választott ki az Isten, hogy
századokkal ezelőt kelet felől, most
századokkal ezelőt kelet felől, most
pedig észak felől feltartóztassa a bar-
pédig észak felől kárt ne tehessen az
bárságot, hogy kárt ne tehessen az
emberiség szellemi virágos kertjében?

Felséges királyunk most szente-
sítését adta erre a küzdelemre, ami
1848-ban hiányzott. Most együtt küzd
a nemzet és király, a magyar és né-
met, a közös és honvéd, egyesült erő-
vel: lehetetlen, hogy elmaradjon a
győzelem!

„Bizalmam az ősi erényben“,
mondotta királyunk. Ti méltók lesztek
erre a legnagyobb bizalomra! Küz-
deni fogtok az ősök bátorságával, az
ősök becsületes hűségével az ősök
szenvedélyével az ősi ellenség ellen!
Nem fogtok megfélemezni hazánk
séreleméről. Fel fogjátok emelni az
elesett háromszínű zászlót, melyet
egyszer a muszka csizma letiprott.

Nem lesz köztetek egy sem gyáva,
egy se áruló!

Soha katona még igazabb ügyért
kardot nem rántott. Sok századok
békés fejlődésének, szellemi s anyagi
előrehaladásának kincsei vannak koc-
kán oly ellenség részéről, mely még
a királygyilkosságot is szentesíti.

Menjetez hős Fiuk! Fegyvereitek
legyenek megáldva, hiszen az embe-
riség legfőbb javáért buztátok ki hű-
velyekből.

Mi örködni fogunk családjaitok
felett s imádkozunk győzelmekért!
Mi leszünk most a házi tűzhely védői,
az árván maradtak istápolói. Mert
a magyar honvédet táborba szólította
a király, hogy megbámulja az egész
világ, mire képes a magyar szív, a
magyar kar, ha a nemzet királyá-
val egyetért!

**Az Isten óvjon, az Isten ve-
zéreljen dicsőségről dicsőségre
és majdan épségben vissza mi-
hozzánk!**

Háborus világ.

Képviselőnk a háboruban.

Városunk országgyűlési képviselő-
léje, báró Kazy József államtitkár,
aki szolgálaton kívüli őrnagy, aktív
szolgálatára jelentkezett a Vörös-
keresztnél.

Sátoraljai helyi hölgyeihez!

Dókus Gyula alispán, mint az
Országos Vörös-Kereszt Egylet helyi
fiókjának megbízottja, Sátoraljai helyi
város hölgyeihez a következő felhívást
intézte:

Mint méltóztatnak tudni, a had-
vezetés a Vöröskereszt Egylet
Sátoraljai helyi fiókjá által egy 212
ágyas betegnyugvó állomást állított
fel. Ez ma már teljesen felszerelve
és berendezve van. Az ápoló sze-
mélyzet, a betegvívők kiképezve
helyeiken állanak. A kezelő bizott-
ság, a mosásra és élelmezésre fel-
ügyelő hölgyek kijelölt helyeiken
vannak. Azonban még szükségünk
van a hölgyek további szolgálatára
és pedig olyanokra, kik hivatva lesz-
nek a sebesült és beteg harcosok
kedély- és lelki életének igényeit
kielégíteni, a szenvedőket szórakoz-
tatni, reményt és bizalmat önteni
a csüggedő lelkekbe, fenntartani
közöttük és hozzátartozóik között
az érintkezést, akár élőszóval, akár
írásban keresni a módokat és esz-
közöket, hogy a sebesült és beteg
harcos családjának anyagi gondjait
enyhítsék s ez által a kórházban
aggódó harcos lelki egyensúlyát
fenntartsák.

Ezen cél megvalósítására egy
hölgybizottság volna szervezendő,
amely bizottság egy egységes szer-
vezetté alakulva, tisztikarát meg-
választva készen várna azt a szo-

moru percet, amikor a harcok a ha-
záért testi épségét feláldozva sebe-
sültként a betegnyugvó állomásra el
fog jutni.

Ezen hölgybizottság megalaki-
tása végett kérem a tisztelt höl-
gyeket, sziveskedjenek augusztus
hó 19-én d. u. 3 órákor a vármegye-
háza nagytermében megjelenni.
Hazafias üdvözléssel vagyok:

Dókus Gyula,
a Vöröskereszt Egylet megbízottja

Honvédeink bucsuztatása.

Ma délben két óra után néhány
perccel kirobogott az ujhelyi állomás-
ról az a vonat, mely a mi fiainkat
vitte magával a dicsőség és győzelem
harcmezéjére. Lapunk más helyén
mondunk szívből jövő bucsut a hős
fiuknak, e helyen azokat a külsősé-
geket ismertetjük, melyeknek kereté-
ben városunk közönsége elbucsuzott
a harcosoktól.

Szombaton este bankett kereté-
ben ünnepelte a város társadalma a
távozó tisztikart. Alighogy megér-
keztek a tiszték a bankett színhelyére,
a Színház-kertbe, máris kellemes meg-
lepetés fogadta őket: Csörgő An-
nuziata, egy bájos ifju urleány óriási,
gyönyörű csokrot nyújtott át néhány
lelkes szó kíséretében Lederer alez-
redesnek, aki meghatva köszönte meg
a kedves figyelmet, utóbb írásbelileg
is a tisztikar köszönetét tolmácsolta.
A banketten vége-hossza nem volt a
gyönyörű lelkes beszédeknek, melyek-
nek sorát Meczner Gyula főispán
magas szárnyalású felköszöntője nyi-
totta meg, melyre Lederer Miksa al-
ezredes meleg szavakkal válaszolt.
Majd a főispán ismételtén beszélt, a
legénységet köszöntve fel, továbbá
gyönyörű tósztokat mondtak Dókus
Gyula alispán, Winkler Szilárd szá-
zados, dr. Orbán Kálmán városi fő-
jegyző, Hericz Sándor és Szentgyör-
gyi százados.

Vasárnap reggel 9 órákor a Do-
hánygyár mögötti gyakorlóterén tá-
bori mise keretében ment végbe a
honvédek eskütétele a hatóságok,
testületek és mondhatni az egész vá-
ros jelenlétében. A misét Tóth káp-
lán, tábori lelkész tartotta a gyárte-
lepi zenekar kísérete mellett, majd
ugyanő szép buzdító beszédet mon-
dott Gyújtó hatásúak voltak Lederer
alezredes gyönyörű szavai, melyeknek
elhangzása után a honvédek letették
az esküt. Majd megtörtént a Hangya
által adományozott zászló átadása,
melyért Lederer alezredes meleg kö-
szönetet mondott. Azután a legény-
ség nevében Varga Lajos őrmester
ügyes beszédben bucsuzott el a vá-
ros közönségétől, amire a főispán
megható szavakkal felelt. Ezzel a
megható ünnepség véget ért.

Ma délben elkövetkeztek a vég-
bucsu percei. Ujhely közönsége eddig
még soha nem látott, mintegy 8-10
ezer főre rugó tömegben lepte az ál-
lomást. Ami virág van egy kis város
kertjében, mind lábrakelt s a gyön-
géd kezek figyelmessége a durva te-
her kocsikat mozgó ligetekké várá-
szolta. A legények s a tiszték sap-
kája mellett is virág, ékes menyeg-
zői pompa mindenütt... Háromszínű
szalagok, zászlók a kocsik ablakai-
ban, magyar ének, magyaros lelkesé-
dés. Végre 2 óra 15 perckor felhang-

zik az indulást jelző kürtjel, egy utolsó csók, utolsó kézszorítás, majd felhangzik még egyszer a dörgő éljenzés s megindul a hosszú kocsisor. Benne tüzes nóták hangzanak, elmenőben visszahozza a szél:

Megáll muszka kutya népe,
Megtanítunk a magyarok istenére...

A besorozott lovak ára.

Megbízható forrásból nyert értesítés alapján tudomására adjuk azoknak, akik lovaikat a hadi célokra eladták, hogy a lónyilvántartási lapot (kék cédulát) az illetékes adóhivatalnál mutassák be, mivel a kifizetés postatakarékpénztár útján fog esz-közöltetni.

Miklóssy püspök körlevele.

A hajdudorogi gör. kath. magyar egyház püspöke gyönyörű körlevelet bocsátott ki, amelyből idézzük a következőket:

Igazságos, önvédelmi harcot folytatunk nemzeti létünk ádáz ellenségeivel szemben. Öfelsége hazánk fennállását, békés, nyugodt fejlődését akarja biztosítani, amikor fiainkat esatatorba állítja. Már pedig a szentírás szavai szerint „az igazság felemeli a nemzetet,” az igazságért kezdett küzdelemben döntő győzelmet fogunk aratni, ha a mindeneket bölcsen intéző isteni Gondviselésben gyermeki odaadással, erősen, állhatatosan bizunk. Hazafias örömmel, megnyugvással, a győzelem reményével tölt el engem is katonáink vallásos érzülete, harci készsége és lángoló lelkesedése.

Dicső látványt nyújt a polgárok önfeláldozása, akik a legfelsőbb Hadrú hívó szavára elhagyták kényelmüket, családi tűzhelyüket és most férfias elszántsággal, halálfelelmet nem ismerő bátorsággal szállanak szembe ellenségeinkkel.

Az a nép, amely a veszély napjaiban — minden kiesinyes, önző tervet félretéve, — Isten félelmében, a haza szeretetében és áldozatkészségében forr egybe s a szol-táros intését követve, a mi Urunk Istenünk nevében keres segítséget, ezt meg is találja és minden akadályon diadalmaskodva tör át, hogy jogos igényeit, önállóságát megvédje.

A vidék lelkesedése.

Tokajból vesszük örömmel a hírt, hogy az ottani állomáson mily lelkesedéssel és szeretettel becézik az átvonuló katonákat. Az ottani urinók állandóan ott vannak és ellátják minden jóval a derék katonákat, de rajtuk kívül az iparos osztály és a nép áldozatkészsége is megkapó. A legszegényebb paraszt asszonyok is visznek ki gyümölcsöt, főtt kukoricát, tejet; az egyik pékmester két fillér árban adja a katonák részére a kiflit, azonkívül naponta küld ki 3—400 darab túrós süteményt. Egy urhölgy legutóbb 300 darab főtt kemény tojást küldött ki; a keresztény és izraelita nőegylet vállalva buzgólkodik, hogy a katonákat minden jóval ellássa.

A sebesültekért.

Az Országos Vöröskereszt Egylet sátorlajuhelyi fiókja által 212 ágyra berendezett betegnyugvó állomásának fentartására újabb adakoztak:

200—200 koronát: br. Maillot Nándor, gróf Mailáth József.

100—100 koronát: Deréky Pál, báró Sennyey Gézáné.

Waltherr Lászlóné gyűjtése 1082 korona 18 fl.

Ambrozy Margit gyűjtése 111 kor. 66 fl.

Kasaai Lajos és zenekara gyűjtése 25 kor. 7 fl.

Besen Antalné gyűjtése 20 kor.

Stefancsik Béla joghallgató és dr. Guttmann József körorvos Irén, Erzsike és Artur gyermekeinek gyűjtése: 107 kor. készpénz, 396 drb. ing, 155 drb. lábravaló, 39 drb. lepedő, 240 drb. törülköző, 142 drb. földözáshoz alkalmas női ing és 2 drb. zsák.

Dungyerszky Ivánné gyűjtése 80 kor., melyre adakoztak: Dungyerszky Ivánné, Dungyerszky Milena és Ma-

lonay Gyula 20—20 koronát, Dókus Lászlóné és Malonyay Tamásné 10—10 koronát.

10—10 koronát: Szokolay Emil, dr. Löcherer Lőrinc, Méhes Mihály. 12 koronát: Boronkay László. 6 koronát: dr. Hornyay Béla. 5 koronát: Kottán György. 4 kor. 46 fillért: Büxler József. 4 koronát: Kovács Margit.

A háboru legújabb eseményei.

(Hiteles távirati tudósítások.)

Döntő győzelem a szerbek felett.

Déli hadseregünk vitézsége.

Budapest, aug. 17.

(Hivatalos jelentés, érk. éjjel 11 orakor.) A tegnapi jelentett Drinamenti harcok **csapatainknak az erős ellenség feletti döntő győzelméhez vezettek.** Az ellenség Valjevó felé veretett vissza; számos foglyot ejtettünk és sok hadianyagot zsákmányoltunk.

Az ellenség üldözését a legteljesebb mértékben tovább folytatjuk. Csapataink csodálatra méltó bátorsággal harcoltak az erős állásokban lévő és számra nézve egyenlő erejű ellenséggel.

Különösen kiemelendő a varasdi 16. számú gyalogezred, amelynek tisztjei és legénysége a legnehezebb viszonyok között a királyhű horvátok régen kipróbált vitézségével **indultak győzelmes rohamra.**

A harcok lefolyásáról szóló részletes hírek és a zsákmányul ejtett győzelmi jelek közlése később következik.

Vilmos császár a harctérre indult.

Berlin, aug. 17.

A Wolff ügynökség jelenti: **Vilmos császár Berlinből a főhadiszállásra utazott.** A császár felhatalmazta Bethmann Hollveg kancellárt, hogy amíg ő a harctéren van, a birodalmi kormányzat területén **a kormány ügyeket önállóan intézze.**

Egyezkedés a belgák és németek között.

Berlin, aug. 17.

A Wolf ügynökség jelenti: Lütich bevétele után a német kormány Brüsszelben közhírré tette, hogy miután a belga hadsereg fényesen megóvta fegyvereinek

becsületét, Németország kész Belgiummal minden olyan megállapodást kötni, amely bármilyen összeegyeztethető a Franciaország elleni harccal. Németország kiűrti Belgiumot, mihelyt ezt a hadi helyzet megengedi.

Belgium válasza, mely aug. 13-án érkezett, megismétli a belga kormány visszautasító válaszát.

Kegyetlenkednek az oroszok.

Németország figyelmeztetése.

Berlin, aug. 17.

Németország a Norddeutsche Allgemeine Zeitung hasábjain a következő figyelmeztetést intézi Oroszországhoz:

Egy semleges hatalom közvetítésével a következők közöltettek az orosz kormánnyal: Keleti határterületeinkről érkezett jelentések egybehangzóan hírül adják, hogy az orosz csapatok, ahol porosz területre lépnek, a községeket felgyújtják és a védtelen lakosságot kifosztják.

Különösen nagy kegyetlenségeket jelentek Schirwind, Lyok és Soldau vidékeiről.

Németország a nyilvánosság előtt panaszt emel a hadviselésnek a nemzetközi jogba ütköző illetén módja ellen s ha ilyen eljárás által a harc módja rendkívül rideg lesz, ezért egyedül Oroszországot fogja terhelni a felelősség.

Felemelték a 48-asok nyugdíját.

Bpest, aug. 17.

A kormány a drágaságot és a 48-as honvédek magas korával járó anyagi támogatás szükségét tartva szem előtt, felemelte az öreg honvédek nyugdíját és pedig

ezredesét	2000	koronára
alezredesét	1800	"
őrnagyét	1600	"
századosét	1400	"
főhadnagyét	1200	"
hadnagyét	1000	"
örmeisterét	320	"
tizedesét	240	"
közvitézét	200	"

A felemelés a tisztelnél 11-20, az altisztelnél 48%-os. Az érdemjeles tisztek, vak altisztek és közvitézek megfelelően nagyobb nyugdíjat kapnak. Az özvegyi nyugdíj változatlan marad.

Spanyolország semleges.

Berlin, aug. 17.

A Wolf-ügynökség jelenti: A spanyol kormány Paolo de Bernardi berlini nagykövete útján közölte a német kormánnyal, hogy Spanyolország a jelenlegi háboru folyamán szigorúan semleges.

Uj érdemrend alapítása.

Budapest, aug. 17.

Öfelsége, mint a monarchia két államában fennálló két Vörös Kereszt egylet legfőbb védnöke, abból az alkalomból, hogy augusztus 22-én *ötvenedik évfordulója* lesz annak a napnak, amelyen az emberiség érdekében oly fontos és a mai mozgalmas időben annyira aktuális *genfi konvenció* létesült, a Vörös Kereszt egylet körül szerzett érdemek jutalmazása céljából diszjelvényt, két érdemkeresztet, egy diszérmet ezüstben és egy diszérmet bronzban alapított. Az első két fokozatot Öfelsége adományozza, a többi háromat a Vörös Kereszt egyletek védnökhelyettese, ezidőszertint Ferencz Salvátor főherceg.

Az új érdemrend célja, hogy a Vörös Kereszt érdekében kifejtett kiváló szolgálati működés elismerése jelétül *uraknak és hölgyeknek* adományoztassék, mely érdemek abból is állhatnak, hogy az illetők a Vörös Kereszt egylet hasznos emberbaráti céljait anyagilag előmozdítják.

Az alapító okirat s az idevontatkozó alapszabályzat közzétételére valószínűleg a fentebb említett évforduló napján fog megtörténni.

Mikor száll le a kamatláb?

Az Osztrák-Magyar Bank vezértitkárának nyilatkozata.

Bécs, aug. 17.

Az Osztrák-Magyar Bank vezértitkára ma a következőkben nyilatkozott egy bécsi hírlapnak a kamatláb leszállításának kérdéséről;

— Azt, hogy az ipari körök óhaja az Osztrák-Magyar Bank kamatlábjának leszállítása iránt mikor fog teljesülni, ebben a pillanatban még megmondani nem lehet. A Bank kamatláb-politikáját egoisztikus szempontok nem vezérik s ha azok az okok, melyek a kamatlábemeléskor mérvadók voltak, megszűnnek: a főtanács elfogja rendelni a kamatláb leszállítását. Különösen megnyugtató volna, ha az angol bankkamatlábjának 6, illetve 5%-ra való leszállításáról szóló jelentések beigazolódnának.

— Örömmel konstatalható, hogy a legutóbbi napokban lényeges megnyugvás állott be s hogy a visszavonások már túlhaladják a kifizetéseket. A lombardirozás kérdése még a tanulmányozás stádiumában van, de bizonyosra vehető, hogy a bankvezetőség határozatai nem lesznek szűkkeblűek.

A tőke újból való megnyitásának kérdése még nem aktuális, de kétségtelenül államérdek fűződik a tőkeforgalom mielőbbi megnyitásához. Elvárható, hogy a tőke az osztrák-magyar hadsereg döntő győzelme esetén, ami remélhető, ismét felveszi tevékenységét.

Felelős szerkesztő: **Teleky Sándor.**
Laptulajdonos: **Éhlert Gyula.**